

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою університету,
протокол № 10 від 27.03.2018 р.,
уведене в дію наказом ректора
№ 98-р від 27.03.2018 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ТВОРЧУ НАУКОВУ ЛАБОРАТОРІЮ З
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ ТА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ**

Тернопіль- 2018

I. Концептуальні ідеї

Успішне вирішення завдань соціально-економічного розвитку України потребує від кожної людини не тільки високої професійної підготовки, але і вагомого підвищення рівня особистої фізичної культури. Важливо, щоб кожний член суспільства правильно ставився до свого здоров'я, своїх фізичних рис і здібностей, розумів їх вагоме особисте і соціальне значення, відчував та реалізував внутрішню потребу в фізичній і духовній досконалості.

Розв'язання вище піднятих проблем багато країн, насамперед Європи та Північної Америки, шукають через удосконалення освіти і підготовки кадрів, впроваджують нові концепції розвитку знань і умінь, котрі доповнюють багатовіковий досвід, накопичений традиційною педагогікою та теорією і методикою фізичного виховання.

У законах України «Про Освіту», «Про фізичну культуру і спорт», Державній національній програмі «Освіта (Україна XXI ст.)», Державній програмі розвитку фізичної культури і спорту в Україні, концепції «Нової Української школи» звертається увага на необхідність підготовки нової генерації педагогічних працівників, підвищення їхнього професійного та загальнокультурного рівня.

Сучасна система освіти повільно розширює рамки обмеження рухової активності школярів при організації навчально-виховного процесу. Навіть в умовах наявності обов'язкових занять з фізичного виховання, передбачених статтею 12 «Закону України про фізичну культуру і спорт», рівень фізичного здоров'я учнівської та студентської молоді постійно знижується.

Створення творчої наукової лабораторії з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти насамперед обумовлене тим, що на сьогоднішній день з причини все більшої автоматизації та комп'ютеризації суспільство проходить різке обмеження рухової активності людини, що в свою чергу призводить до різкого погіршення постави, зору, появи неврозів, зниження опірності організму до застудних захворювань та ін. Особливе занепокоєння викликають учні загальноосвітніх шкіл. Так 54% дітей, що навчаються у першому класі мають загальну патологію пов'язану із ураженням різними органами, а серед п'ятикласників ця цифра наближається до 74%. Порушення постави виявлено у 60% учнів, відхилення від норми у серцево-судинній системі у 30-40%; неврози та зайва вага у 30%.

Створення творчої наукової лабораторії зумовлене необхідністю удосконалення процесу фізичного виховання різних груп населення з урахуванням сучасних реалій розвитку суспільства, освіти і науки, а саме:

- у реалізації нових підходів в організації процесу фізичного виховання та різноманітності використання сучасних навчальних технологій у цьому процесі;

- виключення тотальних стандартів фізкультурної освіти з подальшою перспективою створення гнучкого змісту фахової освіти і обумовлювання вибору освітніх технологій, які б допомагали ефективно реалізовувати його; в даний час домінує орієнтація на освітні стандарти, які не відповідають сучасним вимогам; необхідна переорієнтація від стандартних підходів до творчих; відмова від стандартизації та уніфікації поглядів; варіативність та вибір змісту освіти; гнучкий вибір стратегії та плану проведення занять;

- врахування світових тенденцій розвитку фізичної культури і спорту, що запобігатиме випадку з контексту світової спільноти (зокрема спортивного Олімпійського руху) та сприяння інтеграції в європейський та світовий простір;

- розширення та стимулювання гнучкості в процесі фізичного виховання та використання всіх його форм у позанавчальній діяльності, яка буде виявлятися в адекватній оцінці роботи учасників цього процесу – викладачів (вчителів) та студентів (учнів);

- соціальний захист випускників – реформування систем профпідготовки здійснювати за напрямками, які займаються підготовкою кадрів на реальному запиті на робочу силу на ринку праці, надання їм більшої гнучкості, забезпечення професійної компетентності випускників з метою підвищення їх шансів на працевлаштування

(багатопрофільність, самовдосконалення, навчання на робочу місці і з відривом від роботи);

— потреба в педагогічних технологіях, які повинні бути детермінантами працездатності та здоров'я студентів і учнів;

— адаптація до швидких змін в освіті, їх прогнозування і також нагальна потреба в неперервній освіті.

II. Зміст роботи

Мета: Творча наукова лабораторія з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти свою діяльність спрямовує на задоволення певних потреб суспільства та окремих його громадян, пов'язаних з біологічним і духовним розвитком, здоров'ям та високопродуктивною працею і захистом від несприятливих природних та соціальних факторів, зміцнення обороноздатності країни.

Для реалізації мети творча наукова лабораторія вважає за доцільне керуватися **системним підходом**, який розглядає освітню технологію як відкриту, гнучку і динамічну структуру взаємодіючих елементів: цілей, змісту освіти, методів і організаційних форм роботи з виходом на реальний результат – підготовку високоосвіченої компетентної особистості

Інноваційність обраного підходу полягає в розробці і втіленні новітніх технологій фізичного виховання різних груп населення.

Напрямки роботи:

1) науковий: створення авторських програм з фізичного виховання, олімпійської освіти, вивчення, аналіз та адаптація змісту оздоровчих та навчальних програм, методів, форм роботи, засобів фізичного виховання (порівняльний аспект) та їх інтеграція в контексті національних освітніх програм і освітніх технологій;

2) методичний: адаптація існуючих зразків; впровадження наявних зарубіжних новітніх методичних розробок і форм роботи з фізичного виховання в практику середньої і вищої школи України, розробка базових та елективних курсів з фізичного виховання та їх апробація, включення у зміст навчальних програм, створення, адаптація та апробація авторських курсів; видання навчально-методичної літератури для навчальних закладів різного типу з фізичної культури, спорту та олімпійської освіти, спільний пошук шляхів інтенсифікації навчально-творчої діяльності студентів та школярів, розробка навчальних та оздоровчих методик пов'язаних з фізичною культурою і спортом, які б сприяли використанню критичного і творчого підходів в організації навчально-виховного процесу, включення інформаційних технологій в практику фізичного виховання середньої та вищої школи;

3) соціокультурний: розширення соціокультурного простору студентів; вихід у полікультурний простір та адаптація у ньому; апробація соціальних ролей на рівні соціально-детермінованої взаємодії на заняттях і у позанавчальній діяльності; розвиток критичного мислення студентів у полілогах; інтернаціональні контакти, та інше.

4) консультативно-корекційний: створення постійно діючих консультативних пунктів для усіх категорій студентів, вчителів фізичної культури, початкових класів, педагогів дошкільної освіти, тренерів з видів спорту, проведення тренінгів і т.п.

5) ресурсний: забезпечення потреб вчителя-новатора і вчителя-експериментатора, тренера у здійсненні самостійного експерименту, генеруванні, розробці та впровадженні прогресивних ідей у практику роботи вищої та середньої ланки освіти;

6) співробітництва (регіонального та міжнародного): розробка спільних проектів й інтеграція з викладачами країн світової співдружності; співпраця у конкретних галузях і сферах педагогічної науки і практики, фізичного виховання, спорту олімпійської освіти; здійснення міжнародних обмінів студентів і викладачів (США, Канада, Великобританія, Німеччина, Франція, Польща); проведення тренінгів, літніх шкіл, семінарів, workshops, конференцій.

Ключові слова: фізичне виховання, спорт, олімпійська освіта, загальноєвропейський освітній простір, нова парадигма професійної освіти, міжнародне співробітництво, неперервне навчання, компетентність, критичне мислення, креативне мислення, загальноєвропейський полікультурний простір і тенденція входження до нього.

Організаційна структура центру:

Творча наукова лабораторія має у своєму підпорядкуванні творчі групи, експертні групи, тимчасові творчі колективи, що працюють над реалізацією власних планів роботи.

Серед вимог до працівників творчої наукової лабораторії фундаментальними є розуміння глобальних (концептуальних) освітніх проблем, завдань, що ставляться перед фізичним вихованням, спортом та олімпійською освітою, високопрофесійна компетентність та сформована готовність до інтеграції та комп'ютерна грамотність.

III. Організаційні засади

Загальне керівництво роботою творчою науковою лабораторією здійснює проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва ТНПУ ім. Володимира Гнатюка.

Безпосереднє керівництво здійснює керівник творчої наукової лабораторії з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти.

Творча наукова лабораторія є некомерційною організацією, яка працює на громадських засадах.

Планом роботи творчої наукової лабораторії з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти передбачено:

- створення в школах, училищах, коледжах, гімназіях та інших закладах освіти тимчасових творчих колективів (ТТК) для вирішення окремих завдань цільової комплексної програми досліджень;
- керівник ТТК призначається з числа викладачів ТНПУ імені Володимира Гнатюка;
- творча наукова лабораторія має право від імені засновників укладати ділові партнерські стосунки з підприємствами та організаціями;
- при укладанні угоди та підписанні договору про створення (реалізацію) наукової продукції, творча наукова лабораторія згуртовує тимчасові творчі колективи;
- наукова творча лабораторія з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти працює за планом, який затверджується проректором з наукової роботи та міжнародного співробітництва ТНПУ ім. Володимира Гнатюка;
- корекція плану проводиться тільки за взаємною згодою сторін;
- кожен етап цільової комплексної програми творчої наукової лабораторії чи поданого проекту, розглядається як технічне завдання.

V. Матеріальна база

1. Творча наукова лабораторія з фізичного виховання, спорту і олімпійської освіти використовує необхідну матеріально-технічну базу:

- приміщення 20 м²;
- оргтехніку – персональні комп'ютери, принтер, доступ до мережі "Internet";
- необхідні витратні матеріали;
- інші прилади.

2. Все обладнання творчої наукової лабораторії знаходиться на балансі ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

VI. Поштова адреса

Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
М. Кривоноса, 2
46027, Тернопіль